

---

---

## СОДЕРЖАНИЕ

### ПАТРИАРШИЕ ЭНЦИКЛИКИ. БЛАГОСЛОВИТЕЛЬНЫЕ ГРАМОТЫ.

Священный кондак Его Святейшества Католикоса Всех Армян Гарегина II Светлане Навасардян.....3

Священный кондак Его Святейшества Католикоса Всех Армян Гарегина II г-ну Артему Саргсяну. ....5

### ПРОПОВЕДИ

Первая проповедь иеромонаха Агана Ернджакяна, читанная во время св. Литургии в Кафедральном соборе Св. Эчмиадзина.....7

Проповедь иеромонаха Дереника Саакяна, читанная в Кафедральном соборе Св. Эчмиадзина во время св. Литургии в связи с праздником Обретения ларца Пресвятой Богородицы.....10

### РЕЛИГИЕВЕДЕНИЕ

АРХИМАНДРИТ МЕСРОП ПАРСАМЯН - Обожествление (теосис) христианина по Святому Нерсесу Шнорали.....13

### ИСТОРИКО-ФИЛОЛОГИЧЕСКИЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

РАФИК НААПЕТЯН - К вопросу об использованных в труде Павстоса топонимов, демографических данных и племенных наименований.....34

АСМИК АМИРДЖАНЯН - Роль епархиальной консистории Грузии и Имеретии в жизни местного армянского населения.....49

РИМА МИРУМЯН - Семья в политической теории Хорена Ашигяна.....56

**СООБЩЕНИЯ**

|  |     |
|--|-----|
| <b>ФАРИЗА ФОРМОХАММАДИ</b> - Заметки об одном сборнике, появившемся в Армении в XII-XIV вв.....  | 67  |
| <b>ОВСАННА КЕШИШЯН</b> - Саргис Пицак. Миниатюры Библии 1383 г.....                              | 74  |
| <b>ЛИЛИТ СИМОНЯН</b> - Образ св. Саргиса в народных преданиях.....                               | 82  |
| <b>РУЗАННА СААКЯН</b> - Сочетания подлежащего со сказуемым в “Истории” Есаи Гасан-Джалаляна..... | 89  |
| <b>ИЕРОМОНАХ БАБКЕН САЛБИЯН</b> - Архиепископ Нерсес Мелик-Тангян.....                           | 96  |
| <b>ХАЧАТУР СТЕПАНЯН</b> - Проблема Арцаха на страницах журнала “Айреник”.....                    | 100 |

**СЕМИНАРИСТЫ**

|  |     |
|--|-----|
| <b>ЮРИЙ ОВАНЕСЯН</b> - Самсон Тер-Погосян..... | 105 |
| <b>ТАТЕВИК ШАГИНЯН</b> - Грач Зардарян.....    | 113 |

**ДУХОВНЫЕ ЧТЕНИЯ**

|  |     |
|--|-----|
| <b>ИЕРЕЙ ГЕВОНД МАИЛЯН</b> - Новые вызовы..... | 124 |
|--|-----|

**РЕЦЕНЗИИ. БИБЛИОГРАФИЯ**

|  |     |
|--|-----|
| <b>МЕРИ ОВСЕПЯН</b> - “Тагаран” # 10050 Матенадарана им. М. Маштоца..... | 129 |
| <b>ГАЯНЕ ТЕРЗЯН</b> - Писец и миниатюрист Ованес Санаинци.....           | 135 |
| <b>ИЕРЕЙ АРАРАТ ПОГОСЯН</b> - Энциклопедия Хоренаци.....                 | 144 |
| <b>ЦЕРКОВНАЯ ЖИЗНЬ. НОВОСТИ</b> .....                                    | 147 |

## CONTENTS

### PONTIFICAL ENCYCLICALS, LETTERS OF BLESSING

|   |   |
|---|---|
| Encyclical of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, to Mrs. Svetlana Navassardyan ..... | 3 |
| Encyclical of His Holiness Karekin II, Catholicos of All Armenians, to Mr. Artem Sargsyan .....         | 5 |

### SERMONS

|  |    |
|--|----|
| Sermon of Rev. Fr. Aghan Yerenjakyan delivered during the Divine Liturgy celebrated in the Cathedral of Holy Etchmiadzin .....   | 7  |
| Sermon by Rev. Fr. Derenik Sahakyan delivered during the Divine Liturgy celebrated in the Cathedral of Holy Etchmiadzin on the occasion of the Feast of Discovery of Holy Virgin Mary..... | 10 |

### RELIGIOUS STUDIES

|   |    |
|---|----|
| <b>REV. FR. MESROP PARSAMYAN</b> - Deification (theosis) of Christian person according to St. Nerses the Graceful ..... | 13 |
|---|----|

### HISTORICAL-PHILOLOGICAL STUDIES

|  |    |
|--|----|
| <b>RAFIK NAHAPETYAN</b> - On the toponyms, ethnographic data and tribal names used in Pavstos' work .....                        | 34 |
| <b>HASMIK AMIRJANYAN</b> - The role of the Armenian diocesan consistory in Georgia and Imereti in the life of the Armenians..... | 49 |
| <b>RIMA MIROUMYAN</b> - Family in the political theory of Khoren Ashegyan .....  | 56 |

**ESSAYS**

**PARISA PORMOHAMMADI** - Remarks on a selection imported into Armenia in the 12<sup>th</sup> - 14<sup>th</sup> centuries.....67

**OVSANNA KESHISHYAN** - Sarkis Pitsak: Bible Miniatures of 1338 c.....74

**LILIT SIMONYAN** - Image of St. Sarkis in folk legends .....82

**RUZANNA SAHAKYAN** - Link of the subject and predicate in “History” by Yessayee Hassan-Jalalyants.....89

**REV. FR. BABKEN SALBIYAN** - Archbishop Nerses Melik-Tangyan.....96

**KHACHATUR STEPANYAN** - Issue of Artsakh on the pages of “Hayrenik” magazine...100

**SEMINARIANS**

**YURI HOVHANNISYAN** - Samson Ter-Poghosyan.....105

**TATHEVIK SHAHINYAN** - Hratch Zardaryan .....113

**SPIRITUAL READINGS**

**FR. GHEVOND MAYILYAN** - New challenges .....124

**LITERARY REVIEW**

**MARY HOVSEPYAN** - “Tagharan” (song book) 10050 in the Manuscript Library named after Mesrop Mashtotz.....129

**GAYANE TERZYAN** - Scribe and miniaturist Hovhannes of Sanaheen .....135

**FR. ARARAT POGHOSYAN** - Encyclopedia of studies on Movses of Khoren.....144

**BRIEF CHURCH NEWS**.....147

**ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ**

**ՆԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ. ՕՐՆՆՈՒԹԵՄՆ ԳՐԵՐ**

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի սրբապատ կոնդակը Սուրբանա Նաասարդեանին.....3

Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Տայոց Կաթողիկոսի սրբապատ կոնդակը փխար Արքիմ Սարգսեանին.....5

**ՔԱՐՈՋԵՆՕՍՍԱԿԱՆ**

Տ. Աղան արեղա Երնջակյանի անդրանիկ քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Ս. Պապարագին .....7

Տ. Դերենիկ արեղա Սահակյանի քարոզը՝ խոսված Ս. Էջմիածնի Մայր Տաճարում Գլխարկ Տիոյ Սրբուհոյ Աստուածածնի փոսին մարտիցված Ս. Պապարագին.....10

**ԿՐՕՆԱԳԻՏԱԿԱՆ**

Տ. ՄԵՍՐՈՊ ՎՐԴ. ՊԱՐՍԱՄՅԱՆ - Բրիտանոյայի աստվածագումն ըստ Ս. Ներսես Շնորհալու.....13

**ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ**

ՌԱՖԻԿ ՆԱՎԱՊԵՏՅԱՆ - Փալսպոսի երկում գործածված փեղանունների, ժողովրդագրական փյոյունների և ցեղանունների շուրջ .....34

ՆԱՍՄԻԿ ԱՍԻՐՋԱՆՅԱՆ - Վրաստանի և Իմերեթի հայոց վիճակային կոնսպիրիայի դերը հայ բնակչության կյանքում.....49

ՌԻՄԱ ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ - Ընդհանրապես Խորեն Աշրգյանի քաղաքական փեսության մեջ.....56

**ՆԱԴՈՐԳՈՒՄՆԵՐ**

**ՓԱՐԻՍԱ ՓՈՐՄՈՆՎՄՄԱԳԻ** - Դիպողություններ ԺԲ.-ԺԷ. դարերում Նայասպան ներմուծված մի հավաքածոյի վերաբերյալ.....67

**ՕՎՍԱՆՆԱ ՔԵՇԻՇՅԱՆ** - Սարգիս Պիծակ. 1338 թ. Ասրվածաշնչի մանրանկարները..... 74

**ԼԻԼԻԹ ՍԻՄՈՆՅԱՆ** - Ս. Սարգսի կերպարը ժողովրդական ավանդազրույցներում....82

**ՌՈՒԶԱՆՆԱ ՍԱՆՎԵՅԱՆ** - Ենթակայի և սպորոզյալի կապակցությունը Եսայի Նասան-Զալալյանցի «Պարմութիւն» երկում.....89

**Տ. ԲԱՐԿԵՆ ԱՐԴ. ՍԱԼԲԻՅԱՆ** - Ներսես արքեպիսկոպոս Մելիք - Թանգյան.....96

**ԽԱՉԱՏՈՒՐ ՍՏԵՓԱՆՅԱՆ** - Արցախի խնդիրը «Նայրենիք» ամսագրի էջերում.....100

**ՃԵՄԱՐԱՆԱԿԱՆՆԵՐ**

**ՅՈՒՐԻ ՆՈՎՆԱՆՆԻՍՅԱՆ** - Սամսոն Տեր-Պողոսյան.....105

**ՏԱԹԵԻԿ ՇԱՆՆՅԱՆ** - Նրաչ Զարդարյան.....113

**ՆՈԳԵԻՈՐ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ**

**Տ. ՂԵՒՆԴ ԲՆՆ. ՄԱՅԻԼՅԱՆ** - Նոր մարտահրավերներ.....124

**ԳՐԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ. ՄԱՏԵՆԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ**

**ՄԵՐԻ ՆՈՎԱՏԵՓՅԱՆ** - Մաշտոցի անվան Մարենադարանի թիվ 10050 «Տաղարալը».....129

**ԳԱՅԱՆԵ ԹԵՐԶՅԱՆ** - Գրիչ և մանրանկարիչ Նովիաննես Սանահնեցի.....135

**Տ. ԱՐԱՐԱՏ ԲՆՆ. ՊՈԴՈՍՅԱՆ** - Խորենացիագիտական հանրագիտարան.....144

**ԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ ԲԵՄ. ԼՈՒՐԵՐ** .....147